

Col: 0510.24

Date: Sat, 15 Oct 2005 11:53:31 +0200
From: Peter-Arno Coppen <P.A.Coppen@let.ru.nl>
Subject: Col: 0510.24: Linguïstisch Miniatuurtje CV: Spellingoorlog

Linguïstisch Miniatuurtje CV: Spellingoorlog

"Heb je deze week de Elsevier gelezen?"

"O, die lees ik nooit."

"Moet je doen deze week. Staat een heel artikel in over de nieuwe spellingwijziging."

"Komt er een nieuwe spellingwijziging dan?"

"Ja nou, het is weer heftig hoor!"

"Wat schrijft de Elsevier daar dan over?"

"*Terreur der Taalgoden* heet het artikel."

"Ze zien het niet zo zitten."

"Wat heet! Man, ze lopen helemaal leeg."

"O ja?"

"Hier, al in het hoofdredactionele stukje. Ik citeer: *De teksten van de zeventiende-eeuwse dichter Vondel ogen als onbegrijpelijke brabbeltaal uit een ver Balkanland.*"

"Zo, dat kunnen de Macedoniërs in hun zak steken."

"*Dat ligt niet aan Vondel, maar aan de gekken en warhoofden die het nodig vinden steeds maar weer de taal te imoderniseren.*"

"Vondel."

"Joost van den, ja."

"Maar die schreef toch voornamelijk toneelstukken?"

"Ja, nou?"

"In een toneelstuk kun je toch niet horen hoe het gespeld is?"

"*In het Frans, Engels en Duits zijn de afgelopen twee eeuwen beduidend minder spellingswijzigingen geweest, waardoor bijvoorbeeld negentiende-eeuwse literatuur in die talen makkelijker leesbaar bleef dan in het Nederlands.*"

"Noem jij eens een negentiende-eeuwse Duitse auteur."

"Ehh, Goethe?"

"Nou, dat is wel heel vroeg negentiende-eeuws. En wie leest dat nog?"

"Nou ja, Goethe wordt op scholen nog volop gelezen."

"Ja, het middeleeuwse Reinaart de Vos ook. Maar wordt dat dan in de oorspronkelijke vorm gelezen?"

"Wat bedoel je?"

"Als er nou iets oogt als onbegrijpelijke brabbeltaal uit een ver Balkanland, dan is het wel die vooroorlogse Duitse literatuur met zijn eigenzinnige gotische lettertype."

"Ja, nee, je weet best wat er bedoeld wordt."

"Hm."

"En hier: er bestaat een geheimzinnige gesloten kaste van taalwetenschappers die beslissen over de spelling van het Nederlands. Het is een complot van taalwetenschappers en ministers, dat goed beschouwd het Nederlands voortdurend en vakkundig verwoest."

"Nou, daar kunnen Woodward en Bernstein nog wel een puntje aan zuigen."

"Wie?"

"Maar ik vind het wel een gemiste kans."

"Hoezo?"

"Waarom niet meteen een geheime broederschap?"

"Wat?"

"Een netwerk van samenwerkende cellen om de taal van binnenuit te verwoesten."

"Pardon?"

"Wat had ik graag die onthullende reportage gelezen vanuit donkere, slechts door kaarsen verlichte onderaardse gewelven, waar de broederschap van taalgoden haar geheime rituelen uitvoerde met als hoogtepunt het inserteren van een tussen-n."

"He, doe eens effe serieus."

"Die broederschap moet al eeuwen bestaan. Kijk maar eens naar die spelling van *hebban olla vogala*. Daar zijn diverse spellingswijzigingen overheen gegaan."

"Jaja."

"Anders hadden we nou nog zo gesproken. Denk je eens in: een geheime broederschap van taalkundigen, van generatie op generatie doorgegeven, met maar één doel: de Nederlandse taal vernietigen."

"Nounou. Zeg, ik moet nou echt ..."

"Maar wacht eens even!"

"Wat is er?"

"Waar haalt die broederschap haar leden vandaan? Die moeten al op jonge leeftijd geronseld worden."

"Nou ja zeg."

"Vlaamse kloosterlingen!"

"Wat?"

"Vlaamse kloosterlingen zochten natuurlijk op de seminaries de jongens uit. Die werden geselecteerd op een abnormale portie sadisme, en vooral onbegrijpelijke logica. En natuurlijk een totale liefdeloosheid ten aanzien van de Nederlandse taal, dat spreekt."

"Ehh, ik moet echt nog even ..."

"Alleen de meest uitgesproken taalhaters werden uitverkoren om als taalkundige tot de rangen van de broederschap toe te treden. Initiatierituelen, geheime handdrukken, het moet een wereld op zich zijn geweest."

"Ehh, over een wereld op zich gesproken, de winkels sluiten over een half uur, en ik ..."

"Waarom heeft de Elsevier geen infiltrant op de scholen geplant? Of op het internet?"

"Ja, waarom?"

"Misschien dat er vandaag de dag allemaal onafhankelijke cellen opgericht worden. De een om de paardenbloemen om zeep te helpen, en de ander als een zelfmoord-pannenkoekencommando. Jongens, dit had wereldnieuws kunnen zijn!"

"Goed, jij je zin. Maar waarom zou zo'n broederschap de taal willen vernietigen?"

"Nou ja, wellust, sadisme, frustratie. Misschien zijn het oorspronkelijk Kelten van wie de taal indertijd door het Nederlands is verdrongen. Dat er in het Keltisch ineens een onstuitbare opmars van Nederlandse woorden binnendrong en dat met een paar goed getimede spellingswijzigingen het Keltisch in Nederland de nek omgedraaid is. Verkrachtig, plundering van de taal, *you name it*."

"Toe maar."

"Of misschien zat Vondel zelf wel hoog in die organisatie. Dat hij eigenlijk in geheimschrift wilde schrijven maar bang was dat het ontcijferd zou worden, en dat hij toen heeft geijverd voor spellingswijziging zodat niemand zijn teksten meer zou begrijpen..."

"Dat moet het zijn."

"...alleen de uitverkoren leden van de broederschap, die het geheim door de eeuwen heen heeft bewaard."

"Mooi, we zijn er uit. En nou moet ik ..."

"Ik denk dat de Elsevier zelf in het complot zit."

"O?"

"Waarom denk je anders dat ze al die voor de hand liggende complottheorieën niet onderzocht hebben? Er is natuurlijk druk uitgeoefend vanuit de broederschap der taalgoden. Zogenaamd forse kritiek dat mag wel, een beetje *over the top*, waardoor niemand het serieus neemt, en de 'vrije pers' heeft zijn mediaplicht weer vervuld. De volgende maand doen ze gewoon braaf mee met de nieuwe spelling en zo bewijzen ze de broederschap een grote dienst. Het is het oude liedje: de maatschappelijke onvrede wordt onschadelijk gemaakt door haar te kanaliseren, en ... waar ga je nu heen? Hé, kom eens terug!"

Peter-Arno Coppen